

Kritinio mąstymo užduotys

Bažnytinio meno paskirtis

Bažnyčiai, norinčiai perteikti Kristaus jai patikėtą Naujieną, reikia meno, nes jai privalu padaryti dvasios, neregimybės, Dievo pasaulį jusliškai suvokiamą, negana to, kiek įmanoma patrauklų. (JONAS PAULIUS II, Laiškas menininkams, 1999 m. balandžio 4 d.)

1. Užduotis.

Aprašyk keturių bažnyčių interjerą, atskleisdamas, kas kuria jų sakralumo įspūdį: remdamasis siūlomomis formuluotėmis arba kurdamas savas, apibūdink kiekvienos bažnyčios vidų pagal keturis kriterijus – erdvę ir architektūrinės formos, šviesa, perdengiamosios konstrukcijos, spalvos.

Apibūdinimus pagal kriterijus gali rinktis iš šio sąrašo:

Erdvės dydis ir architektūrinės formos (bažnyčios dydį įsivaizduokite pagal suolų ir vidaus erdvės aukščių santykį):

- didelė, iškilminga, šventiška, sudėtingų architektūrinių formų pripildyta erdvė;
- didelė, galingais stulpais sudalyta erdvė, kurioje jautiesi mažas;
- nedidelė, bet iškilminga erdvė, aukštyt kylančios ritmingos architektūrinės formos;
- nedidelė, jaukių formų, atsiverianti į gamtą erdvė.

Šviesa:

- intensyvus natūralus apšvietimas (pro langus);
- stiprūs natūralios šviesos atspindžiai;
- išsklaidyta nestipri iš daugelio skirtingų šaltinių sklindanti šviesa;
- dirbtiniai apšvietimo šaltiniai.

Perdengiamosios konstrukcijos ir jų kuriama emocija:

- išlenktų formų arkiniai skliautai – iškilmingumas, kosmoso ritmų pojūtis;
- laužytų formų skliautai – judėjimo, Šventosios Dvasios sparnų įvaizdis;
- lygios lubos su stambiomis sijomis – griežtumas, monumentalumas;
- medinių sijų konstrukcijų raštas – natūralių medžiagų, geometrijos paprastumas ir grožis.

Spalva:

- spalvingos medžiagos, atspindintys šviesą paviršiai – švytinčios spalvos magija;
- balta spalva su raštuotu marmuru – šventiškumas, iškilmingumas;
- blyški balta su smėlinės spalvos atspalviais – panirimas į rimtį, materijos „išblukimas“;
- baltos derinys su tamsiu medžiu – švara, kuklumas, paprastumas.

Išrink interjerą, kuris, tavo manymu, labiausiai kviečia pagarbinti Dievo slėpinį ir yra tinkamiausias susikaupimui ir maldai. Pagrįsk savo pasirinkimą analizuodamas, kaip architektūros elementų visumos sukurta nuotaika padeda išgyventi Dievo artumą.

Palendrių benediktinų
vienuolynas

**Erdvės dydis ir
architektūrinės
formas**

Šviesa

**Perdengiamosios
konstrukcijos ir jų
kuriama emocija**

Spalva

Šiaulių Švč. Mergelės Marijos
Nekaltojo prasidėjimo bažnyčia

Erdvės dydis ir
architektūrinės
formos

Šviesa

Perdengiamosios
konstrukcijos ir jų
kuriama emocija

Spalva

Elektrėnų Švč. Mergelės Marijos
Kankinių Karalienės bažnyčia

**Erdvės dydis ir
architektūrinės
formos**

Šviesa

**Perdengiamosios
konstrukcijos ir jų
kuriama emocija**

Spalva

Pranciškonų vienuolyno koplyčia
prie Kryžių kalno

Erdvės dydis ir
architektūrinės
formos

Šviesa

Perdengiamosios
konstrukcijos ir jų
kuriama emocija

Spalva

2. Užduotis. Palyginimas ir išvadų darymas

Palygink katalikų, evangelikų reformatų ir evangelikų liuteronų tradicinį bažnyčių interjerą.

Žiūrėti 10 psl.

Kokie bažnyčių erdvės architektūriniai ir puošybos skirtumai labiausiai pastebimi?

Kurie įrangos elementai yra bendri visoms bažnyčioms? Kuo skiriasi jų išvaizda, detalės skirtingų konfesijų bažnyčiose?

Kaip paaiškintum pastebėtus skirtumus? Pagrįsk remdamasis istorijos žiniomis apie reformaciją ir papildomų skaitinių tekstu.

NUOTRAUKŲ GALERIJA

Nemunėlio Radviliškio
reformatų bažnyčia

Kauno evangelikų
liuteronų bažnyčia

Vilniaus Šv. Teresės bažnyčia

3. Užduotis. Grupavimas

Prisimink, kuo skiriasi sakralaus bažnyčios erdvei kuriamo meno ir krikščioniškas temas laisvai interpretuojančio meno tikslai. Palygink šiuos kūrinius. Kuriai grupei juos priskirtum? Kodėl? Savo argumentus surašyk.

Kęstutis Vasiliūnas. *Visi mes – priešai*, 2008

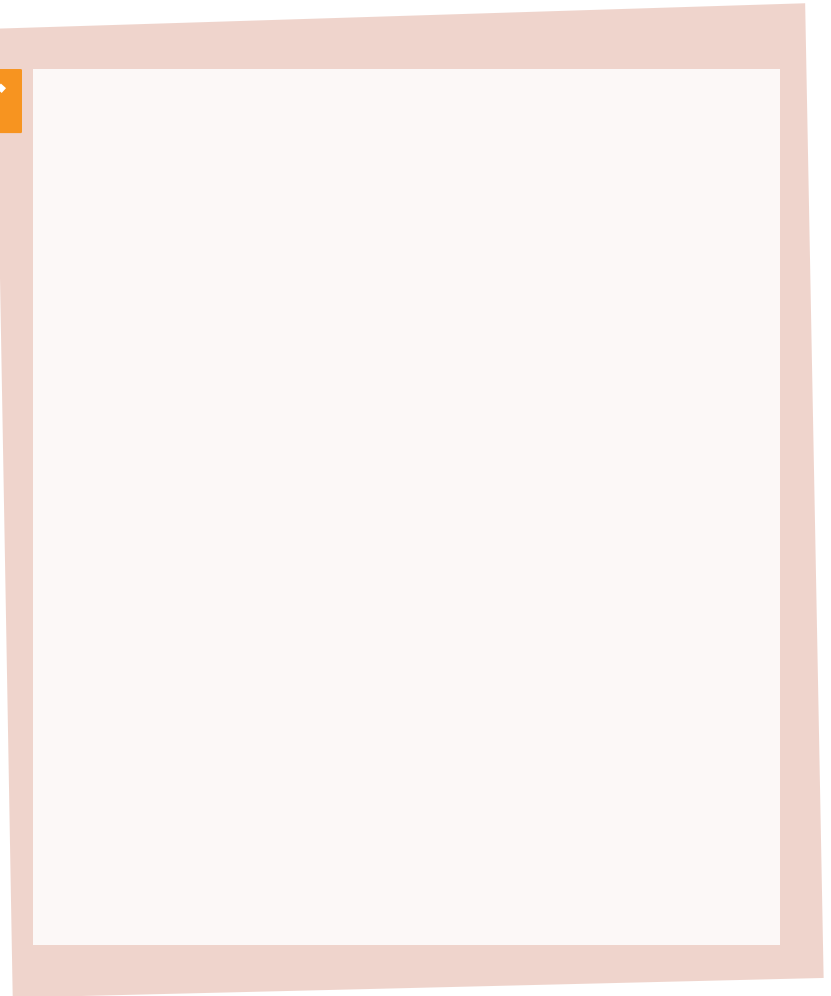

Vaidotas Kvašys.
Šienas, 2010

Kazys Morkūnas. *Kryžiaus kelio stotis (Kristus ir Pilotas)*, 2008.
Dievo Apvaizdos bažnyčia
Utenoje

Juozas Vosylus. *Kryžiaus kelio stotis*, 2012. Kristaus Prisikėlimo bažnyčia Kaune

